

VAIČIONIS KAZIMIERAS

Gimė 1921 08 19 Vieversynėje Rokiškio rajone,
mirė 2002 11 09 Mielagėnuose, palaidotas Ceikiniuose

Kunigas, poetas, tremtinys

Mokėsi Panemunėlio pradžios mokykloje, 1933–1941 m. Rokiškio J. Tumo-Vaižganto gimnazijoje. 1941 m. Panevėžyje įstojo į mokytojų kursus, tačiau jau po pusmečio 1941 m. stojo į Kauno kunigų seminariją, 1942 m. reorganizavus seminariją, persikėlė į Vilnių, 1945 m. baigė Vilniaus kunigų seminariją.

Nuo 1945 m. dirbo vikaru Švenčionyse, 1947 m. Kalesninkuose, vėliau Eišiškėse, Vilniaus šv. Apaštalų Pilypo ir Jokūbo bažnyčioje, 1948 m. administravo nebaigtą statyti Vilniaus Švč. Jėzaus Širdies bažnyčią. Nuo 1948 m. kartu su keliais kitais kunigais organizavo „Aušros Vartų kolegiją“, pavertę ją jaunimo dvasinio judėjimo centru. 1949 m. birželio 29 d. suimtas ir nuteistas 10 m. lagerio kalėjo Karagandoje, po metų grąžintas į Vilnių naujam tardymui dėl dalyvavimo religinėje jaunimo organizacijoje „Aušros Vartų kolegija“, gavo 25 metus lagerio ir 10 metų tremties. Kalėjo Vorkutos, Intos, Irkutsko lageriuose, dirbo anglių kasyklose, kalintas Krestų, Vladimiro kalėjimuose. Po 10 metų 1959 m. paleistas, apsigyveno Pskove, po pusės m. išvyko į Latviją, 11 metų gyveno Rezeknėje, Jekabpilyje, dirbo kūriku, plytų, cukraus fabrikuose, statybose, vargonininkavo. 1970 m. leista grįžti į Lietuvą. Dirbo vikaru Švenčionyse, klebonu Pabradėje, Paberžėje, Turgeliuose, nuo 1990 m. Ceikiniuose, tik po 20 m. paskirtas į lietuvišką parapiją. 1999 m. birželio 18 d. tapo emeritu ir apsigyveno Mielagėnuose. Buvo Lietuvos liturginės komisijos narys, Vilniaus vyskupijos kunigų Tarybos narys.

2000 m. apdovanotas Lietuvos Nepriklausomybės medaliu.

Buvo gabus literatūrai, muzikai, rašė eilėraščius. Jau gimnazijoje dalyvavo ateitininkų, literatų būrelio veikloje, rašė prozą ir eiles į moksleivių šapirografuotus laikraštėlius. Būdamas lageriuose ant popieriaus skiaučių rašė ne tik lietuvių tautos kančią „Jeremiadą“, bet ir „Žolynėlių kantatą“, poemas, savo poetinį žodį puikiai pritaikė versdamas iš lotynų kalbos psalmes, „Giesmių giesmę“, iš rusų k. A. Tolstojaus „Joną Damaskietį“, išmoko japonų kalbos. Gyvendamas Latvijoje, išmoko latviškai, išvertė latvių klasikų poezijos, vertė į latvių kalbą lietuviškas giesmes. Dirbdamas lenkiškai kalbančiose parapijose, vertė šiuolaikines lenkų giesmes į lietuvių kalbą. Parašytus tekstus padaugindavo, ir kuklias susegtas rankraštines knygeles dalydavo kitiems. Dalyvaudamas liturginės komisijos veikloje, padėjo redaguoti giesmyną, kuriame yra ir jo giesmių.

Kūryba, atsiminimai įtraukta į rinkinius: „Aukštaitiškas kalbėjimas į širdis“ (2001), „Eilėraščiai Marijai“ (2000), „Naikintos, bet nenugalėtos kartos kelias“ (2006), „Tremtinio Lietuva“ (1990) ir kt.

Giesmės įtrauktos į rinkinius: „Akmenėlio giesmės“ (1996), „Giedokime visi“ (1993), „Gyvenimas - mirtis – amžinybė“ (2010), „Iš Tavo rankos, Dieve“ (1997), „Katalikų giesmynas“ (2009), „Kristaus Lietuva“ (1997), „Naujas liturginis giesmynas. Kristui tegieda visa Lietuva“ (2006), „Liturginis giesmynas“ (1993), „Liudykime Kristų, kuris mus išvadavo“ (1993), „Mūsų giesmės“ (2003), „Ryto maldoj“ (1993), „Skambėkite, giesmės“ (2009), „Tavo veido, Viešpatie, aš ieškau!“ (2014) ir kt.

2001 m. monsinjoro K. Vasiliausko skatinimu ir remiant Ignalinos savivaldybei, išleista poezijos knyga „Lietuvos Jeremiada“. Yra žinomos kelios rankraštinės giesmių knygelės „Šventasis Kazimieras“, „Piemenaujanti Karalaitė ir jos balandis“, „Piemenaujanti karalaitė – Regina“, „Metai su Jėzumi ir Marija“, „Penkios viduramžių sekvencijos“, „Psalmynas“, „Rekolekcijos kunigams“, „Gėlių kantata“, „Marytė Goretti“, verstinės poezijos knygelė „Klasikinės latvių poezijos gintarėliai“.

Paskelbė eilėraščių periodinėje spaudoje: „XXI amžius“, „Gimtas Rokiškis“, „Mūsų Ignalina“, „Nauja vaga“ ir kt.

Knygos

Lietuvos jeremiada : [poezija] / Kazimieras Vaičionis. - [Kaunas] : Atmintis, [2001]. - 143, [1] p. : iliustr., faks.

Šaltiniai

Aukštaitiškas kalbėjimas į širdis. - Vilnius, 2001. - P. 230-236.

Burokas E. Pūtėme prieš vėją. - Vilnius, 1998-2011. - D. 5, P. 470-472.

Eilėraščiai Marijai. - Marijampolė, 2000. - P. 514.

Katalikų kalendorius. - Vilnius, 2003. - P. 291-294.

Lietuvių dvasininkų kūrėjai. - Vilnius, 2000. - P. 712.

Nepataisomasis. - Vilnius, 2014-. - D. 1, p. 129-132.

Panemunėlis. - Vilnius, 2011. - D. 2, p. 870-881; 881-893; 1553-1554.

Pranckūnas J. Panemunėlio kraštas ir jo žmonės. - Panemunėlis, 1996. - P. 23.

Rokiškio J. Tumo-Vaižganto mokyklai - 75. - Rokiškis, 1993. - P.

Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijai - 100 metų. - Vilnius, 2018. - P. 5, 199, 206, 236, 270.

Tremtinio Lietuva. - Vilnius, 1990. - P. 567-568.

Vanagas V. Lietuvių rašytojų sąvadas. - Vilnius, 1996. - P. 342-343.

Vardai amžinybės šviesoje. - Rokiškis, 2014. - P. 28-34.

Bažnyčios žinios. - 2002, Nr. 22, p. 25.

XXI amžius. - 2001, bal. 6, p. 4; rugpj. 24, p. 5; 2002, gruod. 13, p. 6; 2005, birž. 15, p. 8; 2011, lapkr. 18, p. 8-9; 2012, gruod. 7, p. 14.

Gimtasis Rokiškis. - 1993, kovo 10; 1994, rugs. 1, p. 3; 1999, lapkr. 3; 2011, lapkr. 26, p. 11.

Ignalina. - 2001, rugs. 5, p. 3; gruod. 22, p. 4; 2002, kovo 6, p. 1-2; geg. 4, p. 4.

Mūsų Ignalina. - 2016, rugpj. 30, p. 6.

Nauja vaga. - 1994, vas. 15; 1999, liep. 10, p. 2; 2001, rugpj. 18, p. 1-2; 2002, kovo 9, p. 4; lapkr. 13, p. 1; 2003, geg. 14, p. 1; lapkr. 15, p. 2; 2011, rugpj. 20, p. 1; 2012, lapkr. 17, p. 1-2; 2016, rugpj. 20, p. 4; rugpj. 31, p. 4; 2018, rugs. 22, p. 6.

Panevėžio kraštas. - 2017, gruod. 16, p. 9.

Respublika. - 2001, rugs. 1 (rus. rugs. 4), p. 19.

Šiaurės Atėnai. - 2011, rugs. 30, p. 5.

Varpas. - 2003, Nr. 2, p. 32.

Voruta. - 1996, birž. 15-21 (Nr. 23), p. 6; 2002, kovo 9, p. 1, 4-5; liep. 5, p. 1-2; lapkr. 23, p. 8.